

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری ثورای کشرش و برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

مديريت آموزشي (بارويكرد آموزش سازماني)

Educational Management

(with an Organizational Training Approach)

مقطع كارشناسي پيوسته

گروه علوم انسانی پشنهادی ثورای تحل و ارتفای علوم انسانی

نام رشته: مدیریت آموزشی (با رویگرد آموزش سازمانی) عنوان گرایش: -----

گروه: علوم انسانی گروه: علوم انسانی پیوسته

کارگروه تخصصی: علوم تربیتی نوع مصوبه: تدوین

پیشنهادی: شورای تحول و ارتقای علوم انسانی تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۰۴/۰۶

برنامه درسی تدوین شده دوره کارشناسی پیوسته رشته مدیریت آموزشی (با رویکرد آموزش سازمانی)، طی نامه شماره ۱۴۰۰/۱۱ تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۱ شورای تحول و ارتقای علوم انسانی دریافت و در جلسه شماره ۹۴۴ بهتاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۶ شورای گسترش و برنامهریزی آموزش عالی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب برنامه درسی یاد شده وارد دانشگاههای ارومیه، اصفهان، الزهرا (س)، بوعلی سینا، بیرجند، تبریز، تهران، خوارزمی، سیستان و بلوچستان، شهید باهنر کرمان، شهید بهشتی، شهید چمران اهواز، شیراز، علامه طباطبایی، فردوسی مشهد، کردستان، گیلان، مازندران و یزد میشوند، قابل اجرا است.

ماده دو – این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدولهای واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاههای ذکر شده در ماده ۱، پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش و برنامهریزی آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می شود.

ماده سه- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر علی خاکی صدیق دبیر شورای گسترش و برنامهریزی آموزش عالی دکتر محمدرضا آهنجیان کرگر دبیر کمیسیون برنامهریزی آموزشی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی رشته مدیریت آموزشی

(با رویکرد آموزش سازمانی)

خرداد ماه ۱۴۰۰

بسم الله الرّحمن الرّحيم

فصل اول مشخصات کلی برنامه

مشخصات کلی برنامه دوره کارشناسی مدیریت آموزشی (با رویکرد آموزش سازمانی)

۱- تعریف:

دوره کارشناسی رشته مدیریت آموزشی (با رویکرد آموزش سازمانی)، شامل یک دوره فعالیتهای آموزشی است که پس از اتمام تحصیل در دوره متوسطه دوم و پذیرش در نظام سنجش و پذیرش آموزش کشور تنظیم شده است. دانشجویان در این دوره دانش پایه و سپس دانش نظری و مهارتهای عملی در قلمرو مدیریت آموزشی را دریافت و سپس از طریق درس های تحلیلی و مفاهیم کاربردی، دانش خود را مورد تامل قرار میدهند و آن را فهم میکنند.

۲- هدف و ضرورت:

هدف آموزش رشته مدیریت آموزشی (با رویکرد آموزش سازمانی) در دوره کارشناسی پاسخ به یکی از نیازهای مستمر و تایید شده کشور در بهره گیری از دانش آموختگانی است که بتوانند فرایند آموزش را در محیطی فراتر از سازمان آموزش و پرورش، فهم، طراحی، اجرا و ارزشیابی کنند. رشته مدیریت آموزشی در دوره کارشناسی این توانایی شناختی و مهارت را به دانش آموختگان می دهد تا بتوانند در زمینههایی موثر واقع شوند که سازمانهای دولتی و شرکتهای وابسته به بخش خصوصی به کارشناس امور توسعه انسانی و بهبود فرایندهای بهسازی منابع انسانی با تکیه بر دانش تخصصی در امر آموزش و فرایند یاددهی اید گیری نیاز دارند. به استناد استعلام به عمل آمده از دستگاههای دولتی، تا سال ۱۳۹۸ که دانش آموختگان دوره کارشناسی مدیریت آموزشی به عنوان کارشناس آموزش وارد سازمانها می شدند، به عنوان افرادی موثر و کارآمد، بسیاری از خلاءهای سازمانی را در این زمینه مرتفع می کردند، به نحوی که عدم وجود دانش آموختگان جدید به دلیل تجمیع دورههای کارشناسی علوم تربیتی، در عمل آسیبزا بوده است. اعلام استغنای نظام آموزش و پرورش از دانش آموختگان کارشناسی رشته مدیریت آموزشی، به دلیل انتخاب مدیران آموزشی از میان معلمان، از یک سو و اهمیت این رفختگان کارشناسی رشته مدیریت آموزشی، به دلیل انتخاب مدیران آموزشی از میان معلمان، از یک سو و اهمیت این بر روشهای اصولی و بر پایه نظریهها و دیدگاههای علمی، لزوم احیای رشته و تربیت دانش آموختگان توانا در این زمینه بر روشهای اصولی و بر پایه نظریهها و دیدگاههای علمی، لزوم احیای رشته و تربیت دانش آموختگان توانا در این زمینه را محرز ساخته است.

۳- تعداد و نوع واحدهای درسی:

در دوره کارشناسی رشته مدیریت آموزشی (با رویکرد آموزش سازمانی)، دانشجویان باید علاوه بر ۲۲ واحد دروس عمومی، تعداد ۱۱۲ واحد درسی شامل ۲۸ واحد پایه، ۷۴ واحد تخصصی، و ۱۰ واحد اختیاری را بگذرانند. این درسها به نحوی تدوین شده است که به ویژه در میان دروس تخصصی، جایگاه رفیعی برای رویکرد مهارتی و مبتنی بر توان اشتغال پذیری لحاظ شود.

۴ - طول دوره و شکل نظام:

الف- دوره کارشناسی مدیریت آموزشی (با رویکرد آموزش سازمانی)، به صورت دورهای چهارساله طراحی شده است. دانشآموختگان دوره متوسطه دوم، به شرحی که در «شرایط پذیرش دانشجو» ذکر شده است، در صورت پذیرش در نظام سنجش و پذیرش آموزش کشور وارد این دوره میشوند.

ب- طول دوره بر اساس آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی تعیین میشود. طبق قوانین موجود آموزشی، دانشجویان باید بتوانند تا ۸ نیمسال، طول دوره مجاز تحصیلی، تمامی واحدهای درسی خود را بگذرانند.

۵- شرایط پذیرش دانشجو:

دارندگان مدارک دیپلم متوسطه نظام جدید و پیش دانشگاهی متوسطه نظام قدیم در رشتههای علوم انسانی، علوم ریاضی و علوم تجربی می توانند پس از موفقیت در آزمون در این رشته پذیرفته شوند. سایر شرایط پذیرش دانشجویان مطابق آیین نامه دوره کارشناسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی می باشد.

۶- نقش و توانائی دانش آموختگان:

دانش آموختگان دوره کارشناسی مدیریت آموزشی (با رویکرد آموزش سازمانی)، قادر خواهند بود تا:

- ۱. فعالیتهای بی نظم و مبتنی بر سلایق شخصی آموزش در سازمانهای وابسته به بخش عمومی و خصوصی را در قالب فرایندهای نظم یافته و علمی یاددهی-یادگیری به فرایندی منظم و هدفمند تبدیل کنند؛
- ۲. به آموزش، توسعه و بهسازی اصولی منابع انسانی مطابق با ویژگیهای بومی اسلامی-ایرانی کشور در سازمانها
 کمک کنند؛
 - ۳. به تصمیم گیری مدیران و سیاست گذاران در امور مرتبط با توسعه انسانی یاری برسانند؛
- ۴. به طراحی، اجرا و ارزشیابی از برنامههای آموزشی و درسی در سازمانها بپردازند و به ارتقای اثربخشی آن به طور مستقیم کمک نمایند؛
- ۵. ضمن آشنایی با استانداردهای بین المللی آموزش سازمانی و اطلاع از سیستمهای اطلاعات مدیریت، به تحول سازمانها یاری رسانند؛

۶. از طریق روشهای نوآورانه و مبتنی بر بوم زیست، فرهنگ سازمانی را به سوی سازمانهای یادگیرنده هدایت
 کنند.

۷- آزمون ورودی و مواد امتحانی:

آزمون ورودی دوره کارشناسی رشته مدیریت آموزشی (با رویکرد آموزش سازمانی)، بر اساس آییننامههای مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مطابق با مواد امتحانی اعلام شده از سوی سازمان سنجش آموزش کشور برای ورود به دورههای کارشناسی برگزار می گردد. دارندگان دیپلم متوسطه دوم مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش، در رشتههای علوم انسانی، علوم ریاضی و علوم تجربی می توانند برای ورود به دوره کارشناسی مدیریت آموزشی داوطلب شوند تا در صورت اثبات دارا بودن شرایط احراز، پذیرفته شوند.

۸- منابع یادگیری:

منابع درسی دوره کارشناسی رشته مدیریت آموزشی (با رویکرد آموزش سازمانی)، رشته از میان معتبرترین منابع موجود فارسی در حوزه مدیریت آموزشی، با اولویت انتشارات دانشگاهی، مانند انتشارات سمت مطابق با منابع پیشنهادی در هر یک از دروس شناسایی و معرفی شده است. کوشش به عمل آمده است منابع منطبق با رویکردهای روزآمدی، کارآمدی، و مطابق با فرهنگ اسلامی و ایرانی فهرست شوند.

۹- اجرا:

به دلیل محدودیت ایجاد فرصت شغلی برای دانش آموختگان دوره کارشناسی رشته مدیریت آموزشی (با رویکرد آموزش سازمانی)، و اصلاحات اساسی که در سرفصل دروس در پاسخ به نیاز کشور با نظر به وجه عملی برنامه، ایجاد شده است، این برنامه تا ۳ دوره دانش آموختگی، فقط در دانشگاههای دارای سابقه موثر در آموزش عالی به شرح ۱۹ دانشگاه زیر قابل اجرا است:

دانشگاه ارومیه، دانشگاه اصفهان، دانشگاه الزهرا (س)، دانشگاه بوعلی سینا، دانشگاه بیرجند، دانشگاه تبریز، دانشگاه تهران، دانشگاه خوارزمی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، دانشگاه شهید باهنر کرمان، دانشگاه شهید بهشتی، دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشگاه شیراز، دانشگاه علامه طباطبایی، دانشگاه فردوسی مشهد، دانشگاه کردستان، دانشگاه گیلان، دانشگاه مازندران، دانشگاه یزد.

۱۰- فرایند تدوین و تدوین کنندگان:

پس از طرح لزوم احیای رشته مدیریت آموزشی در دوره کارشناسی با رویکرد توسعه منابع انسانی، در دفتر برنامهریزی آموزش عالی، و تأیید آن در زیرگروه «مدیریت آموزشی» شورای تحول و ارتقای علوم انسانی، در پاییز ۱۳۹۹، اتاق فکر این طرح با حضور اعضای زیر (به ترتیب الفبا) تشکیل شد:

- آقای دکتر محمدرضا آهنچیان (عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد)
 - آقای دکتر محمود ابوالقاسمی (عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی)
 - آقای دکتر جواد پورکریمی (عضو هیئت علمی دانشگاه تهران)
 - آقای دکتر جعفر ترک زاده (عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز)
- آقای دکتر غلامرضا شمس مورکانی (عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی)
- آقای دکتر سعید غیاثی ندوشن (عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی)
 - آقای دکتر داود قرونه (عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد)
 - آقای دکتر عبدالرحیم نوه ابراهیم (عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی)

در جلسات تخصصی برگزار شده، بر اساس تقاضای دستگاههای بزرگ کشور به استمرار تربیت دانش آموختگان کارشناسی مدیریت آموزشی، اهمیت تدوین برنامه درسی رشته مدیریت آموزشی در دوره کارشناسی به عنوان نیاز محرز جامعه سازمانی کشور مورد تأیید و تأکید قرار گرفت و بر سر رویکرد تدوین برنامه نیز پس از بحث و بررسی، توافق جمعی شد. رویکرد برنامه با گرایش رشته به حوزه «آموزش سازمانی»، با هدف تربیت کارشناس «توسعه انسانی» و «توسعه منابع انسانی»، و با غلبه وجه کاربردی و ارتقای شایستگیهای عملی دانشجو تعیین شد. پس از آن تیم راهبر اجرا با ترکیب آقایان دکتر محمدرضا آهنچیان، دکتر محمود ابوالقاسمی و دکتر غلامرضا شمس فعالیت خود را برای راهبری مطالعات پشتیبان و تدوین جدول کلی دروس و سرفصلها، به کمک دانشجویان دوره دکتری مدیریت آموزشی از دانشگاههای شهید بهشتی و فردوسی مشهد آغاز کردند. تدوین برنامه در سه مرحله انجام شد.

مرحله نخست. در گام نخست این مرحله، فصل اول برنامه توسط آقای دکتر آهنچیان تهیه شد. در گام دوم، خروجی مطالعات پشتیبان که به راهبری آقای دکتر ابوالقاسمی انجام شد، در قالب جداول کلی برنامه در جلساتی در اختیار اعضای اتاق فکر قرار گرفت و پس از مذاکرات لازم، بر اساس بازخوردهای دریافت شده، اصلاح و تأیید شد. این جداول، فصل دوم برنامه را تشکیل داد. رویکرد تنظیم جداول کلی برنامه، تأکید بر وجه کاربردی رشته برای پاسخگویی به نیازهای اعلام شده دستگاهها و سازمانهای کشور بود.

مرحله دوم. با تأسی از رویکردهای ۴ گانه شورای تحول و ارتقای علوم انسانی که در بالا بیان شد، مرحله تدوین سرفصل دروس در فصل سوم برنامه انجام شد. در این مرحله اعضای زیر مشارکت داشتند:

- آقای دکتر محمدرضا آهنچیان (عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد)
 - آقای دکتر جواد پورکریمی (عضو هیئت علمی دانشگاه تهران)
 - آقای دکتر فرهاد سراجی (عضو هیئت علمی دانشگاه بوعلی سینا)
- آقای آقای دکتر غلامرضا شمس مورکانی (عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی)
 - آقای دکتر ابراهیم صالحی عمران (عضو هیئت علمی دانشگاه مازندران)
 - آقای دکتر سعید غیاثی ندوشن (عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی)
 - آقای دکتر داود قرونه (عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد)
 - آقای دکتر مرتضی کرمی (عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد)
 - اَقای دکتر عبدالرحیم نوه ابراهیم (عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی)

این مرحله و فرایند تدوین سرفصلها توسط آقای دکتر آهنچیان راهبری و تنظیم نهایی شد.

مرحله سوم. در مرحله سوم و پایانی، مرور محتوای برنامه و سرفصل دروس؛ تناسب ساختاری برنامه؛ و ارزیابی کلی از ساختار و انتظام برنامه تو سط آقای دکتر غلامر ضا شمس، انجام شد. برنامه در سی آماده شده تو سط کمیته تأیید و در نتیجه برنامه درسی کارشناسی مدیریت آموزشی (با رویکرد آموزش سازمانی) آماده ارایه به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به منظور بارگذاری و اجرا از مهرماه ۱۴۰۰ شد.

فصل دوم جدول کلی دروس

معرفى دروس دوره كارشناسي مديريت آموزشي

الف. عنوان و مشخصات دروس پایه

پیشنیاز	: 3	نوع واحد درسی		: 3	:5		_	
	تعداد ساعات	نظری-عملی	عملي	نظرى	تعداد جلسات	تعداد واحد	عنوان	ردیف درس
ندارد	٣٢			*	18	٢	تاریخ آموزش در ایران و جهان	1 • 1
ندارد	٣٢			*	18	٢	اصول تعلیم و تربیت اسلامی	1.7
ندارد	٣٢			*	18	٢	روانشناسی یادگیری	١٠٣
ندارد	٣٢			*	18	٢	اصول یادگیری و توسعه بزرگسالان	1.4
آمار کاربردی در مدیریت آموزشی– استنباطی	54		١	٢	47	٣	روش تحقیق در مدیریت آموزشی	۱۰۵
ندارد	٣٢			*	18	٢	مبانی و اصول برنامه ریزی آموزشی	1.5
ندارد	٣٢			*	18	٢	مبانی و اصول برنامه ریزی درسی	١٠٧
مبانی و اصول برنامه ریزی آموزشی	٣٢			*	18	٢	مبانی و اصول آموزش مهارتی	۱۰۸
ندارد	٣٢			*	18	٢	اخلاق حرفهای در آموزش	1 - 9
مبانی و اصول برنامه ریزی درسی	54		١	٢	47	٣	الگوها و روشهای تدریس در آموزش سازمانی	11.
ندارد	٣٢			*	18	٢	مديريت عمومى	111
ندارد	٣٢			*	18	۲	آمار کاربردی در مدیریت آموزشی– توصیفی	117
آمار کاربردی در مدیریت آموزشی- توصیفی	٣٢			*	18	۲	آمار کاربردی در مدیریت آموزشی– استنباطی	117

ب. عنوان و مشخصات دروس تخصصی

پیشنیاز	يع	سى	, واحد در س	نوع	ت ع داد جلسات	تعداد واحد	عنــوان درس	ردي
	تعداد ساعات	نظری- عملی	عملی	نظرى				رديف درس
مدیریت عمومی	٣٢			*	18	٢	اصول مدیریت و رهبری آموزشی	114
مدیریت عمومی	٣٢			*	18	٢	رفتار و روابط انسانی در سازمان	۱۱۵
اصول یادگیری و توسعه بزرگسالان	٣٢			米	18	٢	مدیریت آموزش سازمانی	118
ندارد	٣٢			*	18	٢	جامعه شناسی سازمانی	117
ندارد	٣٢			*	18	۲	كارآفريني آموزشي	117
مدیریت عمومی	٣٢			*	18	۲	مديريت منابع انساني	119
مدیریت آموزش سازمانی	٣٢			**	18	٢	آموزش و بهسازی کارکنان	17.
ندارد	٣٢			**	18	۲	روانشناسی صنعتی و سازمانی	171
ندارد	٣٢			e)(e	18	۲	اصول مدیریت کسب و کار	177
ندارد	٣٢			elle.	18	۲	بودجهبندی برنامههای آموزشی	١٢٣
مدیریت آموزش سازمانی	٣٢			*	18	۲	مدیریت پروژه در آموزش	174
ندارد	٣٢			*	18	۲	سیستمهای اطلاعات مدیریت	۱۲۵
ندارد	٣٢			*	18	۲	استانداردهای بین المللی آموزش سازمانی	179
زبان خارجی- عمومی	٣٢			*	18	۲	متون تخصصی در مدیریت آموزشی	۱۲۷
متون تخصصی در مدیریت آموزشی	٣٢			*	18	۲	متون ت <i>خصصی</i> در آموزش سازمانی	۱۲۸
مبانی و اصول برنامه ریزی آموزشی	٣٢			*	18	۲	برنامهریزی در آموزش- های مهارتی	179

	. ક	ىى	, واحد درس	نوع	۸.	·3		ردب
پیشنیاز	تعداد ساعات	نظری- عملی	عملي	نظري	تعداد جلسات	تعداد واحد	عنــوان درس	ردیف درس
مبانی و اصول برنامه ریزی درسی	٣٢			**	18	٢	نیازسنجی و طراحی آموزشی	14.
ندارد	٣٢			*	18	۲	ارزشیابی آموزش سازمانی	١٣١
آموزش و بهسازی کارکنان	٣٢			*	18	۲	توانمندسازی کارکنان	187
ندارد	٣٢			₩.	18	۲	سنجش و توسعه استعداد	١٣٣
ندارد	٣٢			*	18	٢	توسعه و تحول سازمانی	174
ندارد	٣٢			*	18	۲	مهارتهای ارتباطی	۱۳۵
کاربرد مدیریت دانش در سازمانها	٣٢			s)s	18	٢	توسعه یادگیری سازمانی	188
ندارد	٣٢			*	18	۲	کاربرد مدیریت دانش در سازمانها	١٣٧
ندارد	٣٢			**	18	۲	مسایل آموزش سازمانی در ایران	۱۳۸
اخلاق حرفهای در آموزش	٣٢			₩	18	۲	کاربرد اخلاق اسلامی در سازمان	179
ندارد	٣٢			*	18	۲	یادگیری الکترونیکی	14.
یادگیری الکترونیکی	٣٢			*	18	٢	محتواى الكترونيكي	141
یادگیری الکترونیکی	٣٢			*	18	۲	اصول و روشهای آموزش ترکیبی	147
یادگیری الکترونیکی	٣٢			*	18	۲	یادگیری سیار	144
يادگيرى الكترونيكى	۴۸		١	١	74	۲	کاربرد نرم افزارهای آموزشی	144
استانداردهای بین المللی آموزش سازمانی؛ و آموزش و بهسازی کارکنان	١٢٨		*		۶۴	۲	کارورزی (۱) : آموزش نیروی انسانی در سازمانهای آموزشی	140
کارورزی ۱	۱۲۸		*		۶۴	٢	کارورزی (۲) : آموزش نیروی انسانی در سازمانهای صنعتی	148

	يع	ىسى	نوع واحد درسی			.3 .3		رديف
پیشنیاز	تعداد ساعات	نظری- عملی	عملي	نظرى	تعداد جلسات	تعداد واحد	عنــوان درس	ف درس
کارورزی ۲	۱۲۸		*		۶۴	٢	کارورزی (۳) : آموزش نیروی انسانی در سازمانهای بازرگانی	147
نیاز سنجی آموزشی	84		*		٣٢	۲	پروژه (۱): نیازسنجی و طراحی دوره آموزشی	147
مدیریت آموزش سازمانی	84		*		٣٢	۲	پروژه (۲) : اجرای دوره آموزشی	149
ارزشیابی آموزش سازمانی	54		*		٣٢	۲	پروژه (۳) : ارزشیابی دوره آموزشی	۱۵۰

ج. عنوان و مشخصات دروس اختیاری

پیشنیاز	_		نوع واحد درس		تعر	:ភ		٦
	تعداد ساعات	نظری-عملی	عملي	نظرى	تعداد جلسات	تعداد واحد	عنوان	ردیف درس
ندارد	٣٢			*	18	٢	سیاستگذاری آموزشی	161
مدیریت عمومی	٣٢			*	18	۲	توسعه مديريت	107
ندارد	٣٢			*	18	٢	روانشناسی اجتماعی	۱۵۳
ندارد	٣٢			*	18	٢	حقوق کار	104
ندارد	٣٢			*	18	٢	بهداشت و ایمنی در محیط کار	۱۵۵
ندارد	٣٢			*	18	۲	حقوق مالكيت فكرى	108
ندارد	٣٢			*	18	۲	اقتصاد آموزش	۱۵۲
آمار توصیفی	٣٢			*	18	٢	سنجش و اندازه گیری	۱۵۸

^{*} دانشجویان از مجموعه دروس اختیاری باید ۱۰ واحد را انتخاب کنند.

